

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XVIII. An Luthero-caluinistæ sint Theomastyges. Mysotheitæ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

QVÆSTIO XVIII.

An Lutherocaluinistæ sint Theomastiges
Atheistæ.

PLVS nimio id quidem enarrata hæc
ænus, eorumque similia porro re-
censenda, testantur. Mihi tamen id hæc
quoque pauculis consignandum esse
videtur. Neque verò nescio; quod
sæpius iam monui; communem hodie
Theologiam Lutherocaluinianam ab
eisdem nonnullis abhorrerere.

CALVINVS lib. contra Nebulonem, resp.
ad proposit. 7. DEVM SIMVLATOREM
facit. Quia, ait, *Vult fieri; quæ fieri non vult,
& fieri vetat.*

AVTOR. Nequirit hoc tam subtile
pronunciatum capere Castallio: que-
stusque est. Quid ei Calvinus? *Stulte-
scere oportet, ait, & proprio sensu exinaniri.*
Papa, quam benè! Nisana mente exi-
nariare, Calvinianæ vesaniæ nunquam
intumescet typhone.

Idem Inst. l. 1. c. 17. § 2. *Deu vult pecca-
tum voluntate absconditâ; non voluntate in ver-
bo patefactâ.* Ecce Deum Sycophanticum
Caluinistarum! Porro. *Vult filios Heli patri
immorigeros esse; vult eosdem & rebelles esse.*
Ibidem cap. 18. § 3. *Aliter qui docet, cauiti-
lum non in Calvinum, sed in Sp. Sanctum in-
corquet.*

II. TYRANNVS est DEVS Calvinus
Symmyltæ Zwinglio, serm. de prouid. c. 6.
Quia *Dominantium more pronunciat & defi-
nit: Misericordiam impartior, ait, pro meo placi-
to; non pro implorantium meritis, aut eiulantium
miseria.*

AVTOR. Puto, ad hoc exemplum
Dei Zwingliani, conformasse se Nero-
nem, Caligulam, Domitium, Decium,
Syllam: qui, vt ostenderent, quam libe-
ro in suorum vitas fortuna: que Domi-
nati potirentur; plurimos militares

Præfectos subito interemerunt, & ob-
seuros terræ filios in eorum locum ex-
tulere. Ita Sylla, teste Appiano lib. prima,
in bello ciuili quatuor legiones, in Câ-
po Martio, eius misericordiam implo-
rantes, è vestigio mandauit obruncari.

III. DEVS à DIABOLO num
quid differt?

Heshüsius, apud Schlüsselburgium lib. 1. c. 6.
clamat, CALVINISTAS transformare Deum
in Diabolum.

An verè; ex his collige.

I. CALVINVS contra Libertinos in In-
struct. cap. 14. *Qui Deum, ait, faciunt scele-
rum & flagitiorum autorem; Deum transfor-
mant in Diabolum.*

AVTOR. I. At cui id canit? Nonne
sibi? 2. Caluini vox est ipsa, i. lib. de æ-
ter. Prædest. pag. 1005. & 1007. *Idem
vult Deus & diabolus.* 3. Sic diabolus,
& in diabolo Deum Caluini definit cor-
pus doctrinæ, & Examen ordinandorū,
cap. de definitionibus appellationum.
*Nihil est aliud diabolus, quam Persona ex-
ercens spiritualem sentitiam in genus huma-
num, impellens alios ad alia scelera:* Sicut
quæstione præcedente retulit ac censuit
Calvinus de Deo peccatorum autore.
Vide supra quæst. 6.

IV. DEVS AN PEIOR DIABOLO?

CALVINVS. Ita equidem ex
præmissis vt statuam, adigi videor.

Nam diabolus adferre peccandi ne-
cessitatem haud vlli valet: *Deus autem
impellit.* Vnde, Inst. l. 1. cap. 18. §. 4.
*Homo, iusto Dei impulsu agit, quod ei non li-
cet. Impellit, ibid. §. 2. reprobos in ob-
sequium.*

Idem in responso ad Nebulonis ca-
lumnias de æter. Prædest. passim: *Deus
summa est causa peccati, & præcipua.* Inst. 2.
E cap. 4.

cap. 4. §. 2. *Vnde homines efficaciam erroris ducunt: Inst. 1. c. 13. §. 2. Est precipuus Autor. Ibid. c. 17. §. 8. Armat diabolus in nos. Ibid. c. 18. §. 2. Damon tantum minister est Dei. Ibid. §. 5. & instrumentum: Ibid. §. 2. Eius impulsu suas partes agit; Idem lib. de æt. Prædest. pag. 1001. Eius mandato imposturis suis reprobos illaqueat.*

AUTOR. Satin' hæc sapiunt aut proposito testando sufficiunt?

V. DE VS AN OTIOSVS SIT, IGNATIUS, AUT EPICUREVS?

CALVINVS in Actor. 22. *Qui sentiunt homini liberum arbitrium esse relictum; Deum fingunt in caelis sedere otiosum.* Beza lib. aduersus Sycophant. calum. *Si est in Deo tantum simplex peccatorum permissio, non est Deus Omnipotens; Sed Deus Epicuri, otiosus, ignavus, improvidus.*

AUTOR. AT in Deo est simplex permissio: Ergo. Prò!

VI. DEVS AN SIT LIBERI ARBITRII?

BEZA in Confess. Geneuensi. cap. 3. art. 6. & c. 4. art. 20. *Deus non est liberi arbitrii in operibus, quæ ad res creatas pertinent: Nec liberum est illi semel nobis datam fidem & gratiam tollere: Nec inferni cruciatibus addictum liberare: Neque beatum æternis suppliciis distorquere.*

AUTOR. Verè Heshufius; teste Beza lib. contra Sycoph. calum. *Caluinista nunquam magis extollunt Dei potentiam, quam cum eam volunt euertere.* Sed exclamat eis natura in ethnicis: Nā Plato ait, dialogo secundo de repub. seu Iusto: *Omnibus modis pugnandum est, ne Deus dicatur esse malorum causa.* Nec, qui iustis legibus victurus est, verba hæc dicat in sua ciuitate; *Nec alium loquentem audiat.* Est enim probitatis & vitæ communis,

& legum, & ciuitatum extrema corruptio. Plutarchus similia aduersus Stoicos: *Infinitis, ait, partibus tolerabilius est, imbecillitatem Deo tribuere; (quod facit Epicurus) quam nullam esse libidinem, nullum scelus, quod non ei Auctori imputandum sit.* Ut imputat Calvinus, eiusque Syri ac Dauī Beza, Vitræus. &c.

Sed vide age, quanto Calvinistæ sint Barbaris & ethnicis infeliciores. Calchutani victimas diabolo faciunt: Sed eò, vt debitam cuique pro bonè, male gestis mercedem remetiantur. At Calvinistæ ne hoc quidem Deo suo permittunt; vt quem Innocentes punire asserant. Immane! Tartari, ait, Ortelius in Theatro, stellas colunt; Ægyptij coluere feles, ibides. &c. Milleum prægrandem Lithuani, teste Guagino de Lithuania: Americani farinam humano sanguine temperatam. teste Corsio in arbenouo, narrat. 2. Stultissimè: quis negat? Ad ideo tamen omnes, quæ sibi quid Boni ab iis, ob cultum, pollicebantur. Soli Calvinistæ colunt Deum talem, qui solum immeritos ad tartara amandat: meritos orcum maculat beatitate. Hactenus de vnitæte Dei: Porro de Personarum Distinctione disceptemus. Sed prius de vocibus.

QVÆSTIO XIX.

An de Diuinis sint tolerabiles vocum termini?

VT diuinum, ita celeberrimum est Opus S. Dionysij de Diuinis Nominib⁹: Sunt & Ecclesiæ vsitata de Diuinis Vocabula quædam seu termini, quos distinctè definiteque nouisse interest. Et vtro sunt ista: *Essentia, Homousia, Hypostasis,*